

РЕШЕНИЕ

№ 2402

гр. София, 11.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 4 състав,
в публично заседание на 12.03.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ирина Кюртева

при участието на секретаря Росица Б Стоева, като разгледа дело номер **9948** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл от Административно –процесуалния кодекс (АПК) във вр чл. 198 и сл. от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (ЗОВСРБ) .
Образувано е по жалба на Р. С. П., ЕГН [ЕГН], от [населено място] с р е щ у Заповед № ЕД-144 от 31.07.2023г. на командира на Военновъздушните сили (В.) за ползване на платен годишен отпуск в размер на 5 дни за времето от 01.08.2023г. до 07.08.2023г. В жалбата са изложени съображения, че при издаването на процесната заповед са допуснати тежки пороци, водещи до нейната нищожност, в условия на алтернативност се твърди незаконосъобразност, издаване при нарушение на административно производствените правила, материално правните разпоредби, целта на закона, неспазване на формата и поради необоснованост. Жалбоподателят твърди, че явявайки се на работа на 01.08.2023г. около 08,50ч. случайно разбира, че е изпратен в полагаем платен годишен отпуск, считано от 01.08.2023г., без да е планиран по график и без да е подал рапорт/искане за това. Уточнено е, че на 31.07.2023г. е уведомен от прекия си началник, че има нов план-график за ползване на отпуска и съгласно него ще бъде в принудителен отпуск, като с този нов план-график жалбоподателят не е запознат. Твърди, че въпреки това се явил на работа на 01.08.2023г и продължил да се явява на работа всеки ден след това. Претендира се нарушение на чл.198, ал.4 от ЗОВСРБ и ППЗОВСРБ. Моли заповедта да бъде обявена за нищожна или отменена. Претендира присъждане на разноските по делото.
В съдебно заседание жалбоподателят лично и с адв.Т., поддържа жалбата на

изложените в нея основания. Представя писмени бележки. Моли заповедта да бъде обявена за нищожна или отменена. Претендира присъждане на разноски по представен списък по чл.80 ГПК

Ответникът – Командир на В. на Република България, чрез процесуалния си представител, изразява становище за неоснователност и недоказаност на жалбата и моли да бъде отхвърлена, а обжалваната заповед да бъде потвърдена като правилна и законосъобразна. Представя подробни писмени бележки, с които прави възражение за просрочие на жалбата. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение и прави възражение за прекомерност на адвокатското такова.

СГП, редовно призована, не се представлява от прокурор и не взема становище по жалбата.

Въз основа на събрания доказателствен материал съдът приема за установено следното от фактическа страна:

Между страните не се спори, че към датата на издаване на процесната заповед жалбоподателят Р. С. П. е военнослужещ и заема длъжността Главен сержант на Военновъздушните сили в Канцеларията на командира на В. в Командване на В. (кадрова справка, л.18). Съгласно Длъжностна характеристика (л.16), с която П. е запознат на 01.10.2021г., същият е непосредствено подчинен на началника на „Канцелария на командира на В.“.

Съгласно утвърден на 23.12.2022г. от Командир на В. план – график рег.№ 400-10345/29.12.2022г. (л.22) за ползване платени годишни отпуски от военнослужещите в командване на В. за 2023г., жалбоподателят има неизползван отпуск до 2022г.-93 дни. За 2023 г. му се полагат 40 дни платен годишен отпуск, т.е. общо-133 дни.

С докладна записка рег.№ 400-5802/27.07.2023г., адресирана до командира на В., началника на Канцелария на Командира на В. полковник Д. Ф., пряк ръководител на жалбоподателя, предлага да бъде разрешено препланиране на 10 дни от полагаемия платен годишен отпуск на жалбоподателя през останалите месеци до края на годината, а именно-5 дни за м.август 2023г. и 5 дни за м.ноември 2023г. На същата дата командир В. поставя резолюция „Да! На с-на П. за запознаване“. Извършена е корекция в отпуските на жалбоподателя върху План-графика за ползване на платените годишни отпуски от военнослужещите в командване на В. за 2023г. съгласно ДЗ с рег.№ 400-5802/27.07.2023г.

Въз основа на така установената фактическа обстановка, съдът достига до следните правни изводи:

Жалбоподателят твърди нищожност и незаконосъобразност на оспорения индивидуален административен акт.

Неоснователно е възражението на ответната страна за просрочие на оспорването, което е основание за прекратяване на производството по делото на осн. чл.159, т.5 АПК. Видно от оспорената заповед, в същата не е посочено дали подлежи на оспорване пред кой орган и в какъв срок. В този случай е приложима разпоредбата на чл. 140, ал. 1 от АПК, според която "Когато в административния акт или в съобщението за неговото издаване не е указано пред кой орган и в какъв срок може да се подаде жалба, съответният срок за обжалване по този дял се удължава на два месеца". Освен това, съобразно чл. 61, ал. 1 от АПК административният акт, съответно отказът да се издаде акт, се съобщава по реда на чл. 18а АПК в тридневен срок от издаването му на всички заинтересовани лица, включително на тези, които не

са участвали в производството, а по делото няма доказателства органът да е връчил по този ред оспорената заповед. АПК не въвежда като начален момент на броене на срока, датата на узнаването на акта, а датата на съобщаване на акта. Срокът за обжалване на индивидуалния административен акт започва да тече от датата на надлежното съобщаване на акта съгласно разпоредбата на чл. 149, ал. 1 от АПК, а не от узнаването му. Също така, от узнаването на заповедта от жалбоподателя на 01.08.2023г. до подаване на жалбата не е изтекъл двумесечния срок по чл.140, ал.1 АПК. По изложените съображения, съдът приема, че жалбата срещу оспорената заповед, която не е връчена по установения законов ред, не е просрочена и е допустима за разглеждане. Относно искането за обявяване на нищожността на оспорения акт, съгласно чл. 149, ал.5 АПК административните актове могат да се оспорят без ограничение във времето.

Доколкото със заповедта е разрешено ползване на отпуск в период, едностранно определен от ответника, съдът приема, че със заповедта се засяга непосредствено упражняването на правото на жалбоподателя на платен годишен отпуск, което обосновава извода, че оспорената заповед има характеристиките на индивидуален административен акт по смисъла на чл.21, ал.1 АПК. Предвид засягане неблагоприятно правната сфера на жалбоподателя при упражняване на основно конституционно право- чл.48, ал.5 КРБ, то същият има правен интерес от оспорване на акта.

Процесната заповед е издадена от компетентен административен орган -длъжностно лице по чл. 101 от ППЗОВСРБ и в изискуемата писмена форма, но при съществено нарушение на административно производствените правила, изразяващо се в пълна липса на мотиви и при неправилно приложение на материалния закон.

Редът и условията за ползване на платен годишен отпуск от военнослужещите са регламентирани в чл.198 от ЗОВСРБ и чл.102 ППЗОВСРБ. Съгл. чл.198, ал.1 от ЗОВСРБ платеният годишен отпуск се ползва наведнъж или на части през календарната година, за която се полага, в съответствие с утвърден от командира или от началника график, който се издава и утвърждава до края на предходната година. В изпълнение на чл. 100, ал. 2 от ППЗОВСРБ, план-графикът се изготвя с отчитане желанията на военнослужещите, годишните задачи на военното формирование или съответната структура и възможностите за пълноценното използване на почивната база, санаториалните и профилактичните заведения към Министерството на отбраната.

Съгласно ал. 1 от чл. 102 от ППЗОВСРБ военнослужещият ползва платен годишен отпуск след подаване на писмен рапорт по команден ред или след изготвяне на писмен доклад от непосредствения командир (началник) до длъжностното лице по чл. 101, което разрешава отпуска. На основание на рапорта или доклада по ал. 1 се изготвя заповед, в която задължително се посочват времето на отпуска, точният адрес на местопребиваването по време на ползването на платения годишен отпуск, начинът, по който да бъде уведомен при необходимост, както и военнослужещият, който ще изпълнява задълженията му по време на неговото отсъствие.

Предвиденото в чл. 198, ал. 1 от ЗОВСРБ задължение на командирите и началниците да осигурят на военнослужещите ползването на отпуска не е самостоятелно основание за едностранно нареждане за ползване на отпуска. В случая не е спорно, че липсва съгласие между военнослужещия и длъжностното лице по чл. 101 от ППЗОВСРБ относно ползване на отпуска през процесния период, който е определен едностранно

от ответника. Друг би бил случаят, ако интересът на службата налага ползването на отпуска във време, което не съвпада с желанието на военнослужещия. Чл. 101 от ППЗОВСРБ предвижда възможност при необходимост командирите (началниците) на военните формирования или ръководителите на съответните структури или оправомощени от тях длъжностни лица да разрешават ползването на платените годишни отпуски извън посоченото в план-графика време, но в рамките на календарната година. Това изключение е регламентирано в ППЗОВСРБ посредством възможността ползването на платен годишен отпуск да бъде разрешено единствено въз основа на писмен доклад на непосредствения началник на военнослужещия, без да се отчита волята на последния, но в настоящия случай от ответника не са установени нормативно регламентираните предпоставки за приложението на това изключение по отношение на жалбоподателя, нито спазването на реда за това.

Не са изложени мотиви относно необходимостта от ползването на отпуска извън утвърдения график. Такива мотиви не се съдържат и в докладната записка с рег.№ 400-5802/27.07.2023г., адресирана до командира на В., изготвена от прекия ръководител на жалбоподателя - началника на Канцелария на Командира на В. полковник Д. Ф., предхождаща издаването на оспорения акт. Общо и бланкетно в доклада е посочено, че не било възможно да се предвидят в дългосрочен план личните и служебни ангажименти на жалбоподателя и поради неизползвана част от планирания с графика отпуск, се предлага да се ползва през м.август и ноември 2023г. Това не мотивира конкретна служебна необходимост от ответника да разпорежда едностранно на жалбоподателя да ползва отпуск извън планирания график. Основната цел на отпуска е да послужи за възстановяване на работната сила, за да може да бъде упражнено пълноценно и правото на труд, като неспазването на правния режим за ползването на платения годишен отпуск застрашава тази цел.

В ТР № 16/31.05.1975 г. на ОСГК на ВС, е прието че е възможно мотивите на акта да се съдържат в друг документ, съставен с оглед предстоящото издаване на административния акт или да бъдат изложени допълнително, когато с това се постигат целите, които законодателят е преследвал с изискването за мотивиране - страните да се запознаят със съображенията, мотивирали издаването на акта. Искането за мотивировка представлява една от гаранциите за законосъобразност на акта, които законът е установил за защитата на правата и правно защитените интереси на гражданите и организациите - страни в административното производство. С излагането на мотивите се довеждат до знанието на страните съображенията, по които административният орган е издал или е отказал да издаде искания административен акт. Това подпомага страните в избора на защитните средства и въобще при изграждането на защитата им срещу такива актове. От друга страна пък, наличието на мотиви улеснява контрола върху законосъобразността и правилността на акта, упражняван при обжалването му пред по-горния административен орган и пред съда, допринася за разкриване на евентуално допуснатите закононарушения, разкрива и възможности за контрол над случаите, в които въпросът е решен по целесъобразност, но са надхвърлени рамките на предоставената на административния орган оперативна самостоятелност. Установената липса на мотиви на оспорения акт пречатства съдът да извърши проверка на законосъобразността на акта. Значението на изискването за мотиви според АПК е такова, че неизлагането на мотиви към административния акт съставлява съществено нарушение на закона и основание за отмяна на акта.

По изложените съображения са налице основанията по чл. 146, т. 3 и 4 от АПК за

отмяна на заповедта като незаконосъобразна. Предвид това, че от ответника не е установено изпълнението на нито една от двете алтернативно предвидени хипотези по чл. 102, ал. 1 от ППЗОВСРБ, както не е доказана необходимост по смисъла на чл.101 от ППЗОВСРБ съдът приема, че процесната заповед е издадена, без да са налице материално правните предпоставки за това.

Констатираните от съда пороци при издаване на заповедта не са до такава степен тежки, че да обосновават нищожност на заповедта в оспорената ѝ част, ето защо, съдът не споделя изложените от жалбоподателя оплаквания в тази насока.

Жалбоподателят претендира присъждане на разноски в размер на 1450 лв. за адвокатско възнаграждение, като 250 лв. от тях са за явяване в трето открито заседание, видно от посоченото в разплащателния документ. Направено е възражение за прекомерност. Предвиденият в чл.8, ал.2, т.3 от Наредбата за минималните размери на адвокатските възнаграждения, минимален размер е 750 лв. Делото не е с фактическа и правна сложност, жалбоподателят и процесуалният му представител са участвали в две открити заседания, поради което дължимото адвокатско възнаграждение следва да се определи до размер на 900 лева. Следва да бъде посочено, че в първото заседание жалбоподателят и пълномощникът му не са се явили и същото е отложено по молба на процесуалния представител на жалбоподателя поради заболяване, ето защо неоснователно се претендират и 250 лв. за явяване в трето открито заседание.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2, пр. 2 от АПК Административен съд София-град, I отд., 4-ти състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалбата на Р. С. П., ЕГН [ЕГН], Заповед № ЕД-144 от 31.07.2023г. на командира на Военновъздушните сили (В.) за ползване на платен годишен отпуск в размер на 5 дни за времето от 01.08.2023г. до 07.08.2023г.

ОСЪЖДА Военно въздушни сили на Република България да заплати в полза на Р. С. П., ЕГН [ЕГН], разноски по водене на делото в размер на 900 (деветстотин) лева.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: